

פנצן של כל־יִשְׁק מורכבים; בהנחת מוקשים ובסילוקם; בכוש־נהרות ובהנדסה ראשונית. — — — אל נא נשנה, הרגלי המאומן־היטב הנו טכנאי רב־חריצות עוד יותר מרוב חבריו שבחילות האחרים. וחיל הרגלים מחייב אנשים בעלי כושר־התפיסה והשכלה הנבונים ככל האפשר.

כלי מבטאו של הצבא הסוביטי מנוסה־הקרב אינם חדלים מלחזור ולדבר על „מלכת שדות־הקרב — חיל הרגלים; והגם מדגישים וחוזרים כי רק מיטב האדם ומיטב האימון (והשני הרי מותנה ותלוי במציאותו של הראשון) יצלחו לתפקיד זה. אחד מראשי האחראים על אימון הגייסות של צבא־צרפת מתריע (בעקבות אזהרות דומות לרוב, בעתונות־הצבא הצרפתית) כי לא יתכן להניח למיטב כוחות־האדם לזרום דוקא אל גייסות טכניים שונים, ויהיו אלה בעלי צביון „חדיש“ ומושך כאשר יהיו, כי בנפש חיל־הרגלים — ומשום כך בנפש הצבא — הדבר. בעיה מקבילה לחלוטין מוצגת מדי פעם

לברור כשביצריה, אשר אפילו בצבאה היא צבא־רגלים מובהק, מתגלית אותה נטייה עצמה: להתרכזות מיטב „החומר האנושי“ — באשר לתפיר סה, השכלה ותכונות־רצון — בגייסות „טכניים“ יותר; ולהתדלדלותו, מבחינה זאת, של חיל־הרגלים. אין ספק בכך כי נדרש מאמץ חינוכי וארגוני רב למען נדע לשמור בצבאנו אנו את אותן התכונות אשר צינורו, במידה כה נחוצה וחיונית שבבילגו, בשנות מבחן הקרבות — ושהן בראש וראשונה תכונותיו של הלוחם־הרגלי. לנו נחוץ הדבר עוד יותר מאשר לאחרים. ושיטת הכשרתו וחינוכו של צבאנו הצעיר פותחת גם אפשרויות לכך, למעלה מן המצוי אצל אחרים. הצורך, והאפשרויות — שניהם מחייבים: הליכת מיטב הצעירים, מתוך הבנה, הכרה ורצון, אל שורות הקדומני שבכל החילות, הראשון במערכת־המגן והצועד בראש בכל התקפה: — חיל הרגלים.

עם מלאכת שלוש שנים למה"ד

אה"מ"מ"ד בשלוש השנים הללו רבות־המעש. משורות פעילי־ההדרכה קמו ועלו בעל־יכולת ורבי התמכרות אשר מקצתם עודם אתנו ואף הספיקו בינתיים לרכוש ידיעה וכשרון־מעשה נוספים, משנות המאורעות והנוטרות, מתקופת מלחמת־העולם והח"ל, המאבק ומלחמת־השחרור. יישר כוחם! אחרים — נפקדו בשנות המלחמה. ואם לא נוכל להזכיר את כולם — נצין במיוחד את שמותיהם של אלה שהספיקו לתרום ולסייע אף לבמה המדריכה, ל„מערכות“: אליהו הרשקוביץ, יהושע גלוברמן, יצחק דובנא — כבוד ויקר לזכרם.

תמרוני הסתיו הוכיחו מה גדול היה ערך פעלם של מוסדות־ההדרכה ואנשי־ההדרכה בצה"ל. כן הורו כיהו, מה גדול עדין התפקיד העומד לפניהם. שנת המעשה הרביעית — חייבת לעבור בסימן השלמתה של המלאכה הגדולה שיסודותיה הנאמנים הונחו בשלוש השנים שמאחורינו.

הכנתו הארוכה של צבא נחוצה למען תוכל מלחמתו להיות קצרה. ויש וערכם האמיתי של ימי ההדרכה וההתאמנות האפורים, הארוכים והרבים מתבטאת דוקא בכך שאין לו לאותו צבא כלל צורך להגיע אל מעשה־המלחמה עצמו; כי הכשרתו הטורבה היא המבטיחה ממילא את הגנת ארצו ומשמשת תריס בפני פגיעה בשלומה. על כן כה חיונית מלאכתו של מכשיר־ההדרכה הראשי אשר לצבא: בצבאנו אנו מחלקת־ההדרכה, ופיקוד ההדרכה הקשור בה, — אשר רשימה קצרה המתפרסמת בחוברת זו, מעלה כמה ציונים, רחוקים מסיכום, לפעלה במשך שלוש השנים.

שנים על שנים טופחה תורת ההגנה והצבא בשורות ארגון ההגנה. לשם כך קם, התנסה בהדרגה והתגבש מוסד מרכזי: — לשכת ההדרכה, היא הלה"ד. ואכן, ממסורתו ומפעלו של מוסד זה גם היתד לאותו בנין רב־אגפים המוקם והולך בשקידה בצבא על־ידי